

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijai

El. paštas: priim@lrs.lt

LR Seimo nariams pagal sąrašą

Siunčiama tik el. paštu.

LIETUVOS PSICHOLOGŲ SĄJUNGOS KREIPIMASIS Į LR SEIMO NARIUS

Gerbiami Seimo nariai,

Artėjant LR Psichologų praktinės veiklos įstatymo projekto XIIP-685(2) (Įstatymo) svarstymui Seime, prašome Jūsų susipažinti su Lietuvos psichologų sąjungos, didžiausios Lietuvos psichologų organizacijos, Lietuvos atstovės Europos psichologų asociacijų federacijoje, pozicija dėl Įstatymo.

Lietuvos psichologų sąjunga (LPS), suprasdama psichologo profesijos svarbą visuomenėje ir atsakomybę prieš kiekvieną žmogų (klientą), kuriam teikiamos psichologinės paslaugos, pasisako už psichologinės veiklos teisinio reglamentavimo būtinumą ir reiškia pritarimą Psichologų praktinės veiklos įstatymo projektui XIIP-685(2).

LPS vadovaujasi Europos psichologijos asociacijų federacijos (EFPA) nuostatomis ir siekia įgyvendinti EuroPsy reikalavimus, keliamus psichologo profesijai visoje Europoje. EuroPsy yra profesionalaus psichologo rengimo standartas, kurio link juda visos Europos šalys. Įstatymo nuostatos atitinka EuroPsy psichologų rengimui keliamus minimalius reikalavimus, todėl Įstatymas sudarys sąlygas pakelti psichologų praktinės veiklos lygį iki numatomų EuroPsy minimalių standartų.

Visi psichologai (nepriklausomai, ar jie yra sveikatos, švietimo, teisės, sporto, verslo psichologai, paslaugas teikia viešajame sektoriuje ar privačiai) dirba su žmonėmis, su jų jautriais bei asmeniniais išgyvenimais. Todėl pagrindinis LPS siekis yra užtikrinti visų praktinę veiklą vykdančių psichologų (neišskiriant nei organizacinių psichologų, nei dirbančių privačiai) *paslaugų kokybę ir klientų apsaugą* per Įstatymo projekte įtvirtintas svarbiausias nuostatas:

- tinkamą psichologo *išsilavinimą (psichologijos bakalauro ir magistro laipsnio)* ;
- praktinę veiklą *konkrečioje* srityje, kuri pradžioje atliekama su *priežiūra*;
- psichologo profesinės *etikos* kodekso laikymąsi;
- nuolatinį *kvalifikacijos kėlimą*.

Dabartiniu momentu privalomai galioja tik pirmasis, išsilavinimą apibrėžiantis reikalavimas. Įstatymų įtvirtinus likusius tris reikalavimus, EuroPsy minimalūs psichologų rengimui keliami reikalavimai būtų įgyvendinti ir psichologų rengimas atitiktų Europos standartus.



Įstatymas nesumažins psichologinių paslaugų prieinamumo, kadangi visi šiuo metu dirbantys psichologai įgys licencijas darbo stažo pagrindu. Įstatymas nepadidins kokybiškai teikiamų paslaugų kainų privačiame sektoriuje, kadangi kokybiškai teikiantys paslaugas psichologai ir taip investuoja į savo kvalifikacijos kėlimą. Įstatymas užtikrins viešajame ir privačiame sektoriuje gaunamų psichologinių paslaugų kokybę ir atsakomybę, siejant jas ir su profesinės etikos kodekso laikymusi.

Šiuo Įstatymu valstybė psichologų profesijos reguliavimo funkciją deleguoja Savivaldai – t. y. psichologų bendruomenei (pagal analogiškus Notarų, Architektų ar Odontologų modelius Lietuvoje). Pagal Įstatymo projektą numatyta, kad besiverčiantis psichologo praktine veikla asmuo turės priklausyti Lietuvos psichologų sąjungai. Priklausymas asociacijai yra būtinas tam, kad kiekvienas galėtų įgyvendinti visas savo teises ir pareigas, tokias kaip laikytis profesinės Etikos kodekso ir dalyvauti Savivaldoje renkant Asociacijos valdymo organus, priimant sprendimus dėl nario mokesčio dydžio ir kt. Remiantis Seimo teisininkų išaiškinimais, Lietuvos Respublikos Konstitucinis teismas 2008 m. sausio 7 d. nutarimu konstatavo, kad įstatymų leidėjas pagal Konstituciją turi įgaliojimus įstatymu nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kad asmenys, besiverčiantys tam tikra valstybės kontroliuojama profesija, ex lege priklausytų tam tikrai asociacijai, užtikrinančiai šios profesijos savivaldą, inter alia vienodus profesinės etikos standartus ir jų laikymosi priežiūrą. Taigi įstatymu gali būti nustatytas toks teisinis reguliavimas, kad buvimas tokios asociacijos nariu būtų būtina vertimosi atitinkama profesine veikla sąlyga.

Plačiau apie Įstatymo įgyvendinimo nuostatas galima susipažinti LPS svetainėje [čia](#).

Taip pat norime pabrėžti, kad Įstatymas prisidės įgyvendinant Vyriausybės programą, kurioje numatytas psichologų licencijavimas bei jų darbo kokybės vertinimas (19, 55, 57.1, 57.8 punktai).

Todėl kviečiame pritarti Psichologų praktinės veiklos Įstatymui XIII-685(2) ir padėti užtikrinti visuomenės interesą teikiant kokybiškas psichologines paslaugas, nepriklausomai, kad dalis pačių psichologų aktyviai priešinasi praktinės veiklos reglamentavimui ir vengia prisiimti atsakomybę už privalomą nuolatinės kvalifikacijos kėlimą bei profesinės etikos laikymąsi.

Pagarbiai,
LPS Valdyba

Lietuvos psichologų sąjungos prezidentė

Neringa Grigutyte

Greta Jusevič, el. paštas: lps@psichologusajunga.lt; tel. nr. +370 673 31197.